

Dreptul

VINERI

5 iunie

2009

Anul VIII
nr. 20 (279)

8 pagini - 2.50 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

**Problema drepturilor
omului - o bombă cu
efect întârziat**

pag. 2

**Telenovela alegerii
președintelui**

pag. 3

**„Cea mai mare
bogăție din această
lume sunt copiii”**

pag. 5

FMI propune Moldovei două genuri de program

După expirarea la 4 mai a Programului finanțat în baza Mecanismului de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei (PRGF), Moldova are opțiunea de a semna unul dintre două genuri de Program cu Fondul Monetar Internațional (FMI). Despre aceasta s-a discutat în cadrul întrevederii prim-ministrului în exercițiu, Zinaida Greceanii, cu șeful misiunii FMI, Graeme Justice.

Serviciul de presă al Guvernului a relatat că primul gen este STAND BY, care oferă finanțare în condiții de piață țărilor care au încheiat programul de tip PRGF, iar al doilea – BLEND – este un program intermediar și oferă finanțare parțială în condiții concesionale.

Potrivit lui Justice, în urma reformei politicilor de asistență a FMI, valoarea resurselor financiare, disponibile în cazul ambelor programe, este semnificativ mai mare față de fostul program.

Zinaida Greceanii a declarat că situația în economia națională nu este una simplă și mai este agravată și de criza politică. Șeful Cabinetului de miniștri s-a pronunțat însă pentru negocierea și semnarea unui nou Program cu Fondul Monetar Internațional „indiferent de evoluțiile politice pe termen scurt”.

„Trebuie să propunem soluții pentru depășirea crizei economice, în care se află Republica Moldova și vrem ca acestea să fie susținute de Fondul Monetar Internațional”, a declarat Greceanii.

În paralel cu misiunea de bază, la Chișinău se vor desfășura și două misiuni de asistență tehnică din partea FMI: experții Departamentului Afaceri Fiscale (FAD) și ai Departamentului Politică Monetară și Piețe de Capital (MCM).

Programul de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei, prevăzut pe trei ani, a fost inițiat în 2006. Programul prevede acordarea \$174 mil. pentru Moldova. Mijloace se oferă Băncii Naționale în condiții preferențiale: pe un termen de 10 ani, cu o dobândă de 0,5% și cu o perioadă de grație de 5,5 ani.

CALENDAR CREȘTIN

S	6	Cuv. Simeon, Nichita. Pomenirea Morților.
D	7	Sfânta Treime. Cincizecimea.
L	8	Ziua Sfântului Duh. Sf. Ap. Carp și Alfeu; Sf. Mc. Gheorghe cel Nou; Cuv. Macarie.
M	9	Cuv. Nil; Sf. și Drept Ioan.
Mr.	10	Cuv. Nichita Mărturisitorul; Sf. Irh. Ighetie. Sf. Mc. Eutihie.
J	11	Sf. Mc. Teodosia; Fer. Ioan.
V	12	Cuv. Isaachie Mărturisitorul.

Guvernul implementează practica soluțiilor amiabile în dosarele ajunse la CEDO

Guvernul implementează practica soluțiilor amiabile în dosarele ajunse la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (CEDO).

Un astfel de dosar este și cel al jurnalistului Vladimir Cernenco din Bălți, căruia Guvernul s-a angajat să-i achite 4,05 mii de lei, conform deciziei CEDO.

Într-un articol de-al său, jurnalistul a menționat cuvântul „monstru”, referindu-se la faptul că furnizorul de energie electrică CET-Nord a refuzat să execute decizia Guvernului privind instalarea gratuită a contoarelor, lucru care i-a jignit pe cei de la întreprindere și l-au acționat în judecată.

În consecință, jurnalistul a fost amendat, însă el a contestat decizia la CEDO. S-a implicat și Guvernul, care a propus părților să semneze un act amiabil, iar lui Cernenco să i se achite despăgubiri morale și materiale. Cazul a fost închis peste șapte ani.

Guvernul a decis să procedeze la fel și în alte litigii, în special, în cel al Ecaterinei Rusu împotriva Moldovei, a cărei casă a fost naționalizată în 1940. Ei i s-a propus 6 mii de euro și achitarea tuturor cheltuielilor de judecată.

SUA dorește o Moldovă democratică și integră

SUA împărtășește viziunile Moldovei referitoare la integrarea europeană, democrație și integritate teritorială, în limitele hotarelor recunoscute la nivel internațional. Despre aceasta se spune în scrisoarea secretarului de Stat al SUA, Hillary Clinton.

„Noi condamnăm violențele care au avut loc în zilele imediat următoare scrutinului parlamentar, fapt pe care Ambasada SUA în RM și Departamentul de Stat l-au declarat public. Noi credem că Guvernul Republicii Moldova ar trebui să analizeze atât îngrijorările care au apărut cu privire la desfășurarea alegerilor, cât și modul în care au fost tratate persoanele reținute, jurnaliștii și reprezentanții societății civile în urma violențelor. O explicație completă va consolida încrederea în instituțiile democratice ale Moldovei”, a subliniat Hillary Clinton.

Potrivit ei, Statele Unite ale Americii vor continua să susțină dezvoltarea democrației în Moldova.

„Noi apreciem Moldova ca pe un partener și susținem aspirațiile țării Dumneavoastră de a trăi într-o Europă unită”, se spune în scrisoarea secretarului de Stat al SUA, Hillary Clinton, către Vladimir Voronin.

Moldova și Irlanda au semnat convenția pentru evitarea evaziunii fiscale

Republica Moldova și Irlanda au semnat la Chișinău Convenția pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit.

Documentul va consolida cadrul juridic existent în relațiile dintre cele două țări și va avea un impact pozitiv asupra impulsivității cooperării economice și politice dintre Chișinău și Dublin.

Convenția exclude aplicarea dublei impuneri, a discriminării fiscale, fapt ce va asigura condiții favorabile de desfășurare a activității economice externe între cele două țări. Documentul are drept scop atragerea investițiilor străine.

Ambasadorul Irlandei în Moldova cu reședință la București, John Morah, a spus că Convenția va contribui la extinderea cooperării dintre Irlanda și Moldova.

„Irlanda este țara care caută noi oportunități de a face investiții în alte state și considerăm că această Convenție va reduce toate obstacolele în ceea ce privește investițiile în Moldova”, a afirmat Morah.

În Moldova activează circa 20 de întreprinderi moldo-irlandeze. Capitalul lor social depășește \$2 mil. În 2008, exportul Moldovei în Irlanda a constituit \$5 mil., iar importul - \$0,3 mil.

Începe ziua cu DREPTUL!

Problema drepturilor omului - o bombă cu efect întârziat

Respectarea drepturilor omului reprezintă o condiție indispensabilă unei societăți democratice, a devotamentului statului față de aspirațiile integrării europene. Și dacă la capitolul respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, organizațiile internaționale din domeniul respectiv constatare anumite încălcări în întreaga lume, astăzi, ele afirmă cu certitudine că problema vizată (respectarea drepturilor omului) este amplificată enorm pe fondul crizei economice mondiale.

„Accentul pus doar pe criza economică transformă problema drepturilor omului într-o bombă cu efect întârziat”, a declarat Irene Khan, secretarul general Amnesty International, cu ocazia lansării raportului Amnesty International 2009: „Starea drepturilor Omului în lume”, făcut public și în Republica Moldova de către Amnesty International Moldova.

Potrivit specialiștilor, acest raport vine cu trei mesaje cheie:

„În primul caz, asistăm nu doar la o criză economică, ci, nemijlocit, la o criză a drepturilor omului. Criza economică a fost cea care a acutizat criza drepturilor omului. În al doilea caz, liderii politici acordă prea puțină atenție drepturilor omului. Iar cel de-al treilea caz este o chemare pentru a respecta acele angajamente care au fost asumate anterior în ceea ce privește respectarea drepturilor omului”, a evidențiat în cadrul unei conferințe de presă Igor Grosu, coordonatorul Programului Amnesty International Moldova.

Ce avem în consecință? – Miliarde de oameni în întreaga lume suferă din cauza insecurității, in justiției și umilințelor. Criza respectivă se referă la lipsa produselor alimentare, a posturilor de muncă, a resurselor de apă potabilă nepoluată, a pământului și a adăpostului. De asemenea, ea se mai referă și la privarea de drepturi și la acțiunile de discriminare, la sporirea nivelului inegalității, a xenofobiei și a rasismului, a violenței și a represiunilor în întreaga lume.

„Aproximativ 2/3 din populația globală suferă de sărăcie, iar cetățenii statului nostru nu sunt o excepție în acest sens. În 2007, peste 25 %

din populația Moldovei se afla în pragul sărăciei. Chiar dacă suntem în 2009, bănuim că lucrurile nu au evoluat spre bine”, a specificat I. Grosu.

convingă pe cei doi frați să nu depună nici o plângere. La 6 martie, Ministerul Justiției, sub jurisdicția căruia se află toate închisorile din Republica Moldova, a declarat că

tură împotriva ei și a mai menționat că doi dintre aceștia nu au fost reținuți. Procuratura generală a declarat că ofițerii în cauză nu au fost reținuți deoarece ei înșiși au atacat sentința

trenate în apărarea drepturilor omului, au constatat faptul că anumite grupuri au fost victime ale discriminării, iar actele de discriminare rasială nu au fost investigate efectiv. Astfel, Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței, precum și Comitetul ONU pentru Eliminarea tuturor Formelor de Discriminare Rasială și-au exprimat îngrijorarea pentru faptul că legislația existentă, care interzice incitarea la ura rasială, etnică și religioasă, nu era implementată și în cazul înregistrării organizațiilor minorităților etnice musulmane și că actele de discriminare, inclusiv de discriminare rasială, comise de către poliție, nu au fost investigate în mod eficient. Iar Proiectul de Lege cu privire la prevenirea și combaterea discriminării, înaintat societății civile pentru a fi comentat, se concentra asupra obligației negative de a nu discrimina și nu includea obligația pozitivă de a promova egalitatea, consideră experții.

Raportul cuprinde perioada ianuarie – decembrie 2008.

Evghenii Goloșceapov, directorul executiv al Amnesty International Moldova, a remarcat că, dacă acesta ar fi cuprins și perioada de după alegerile din Republica Moldova, numărul cazurilor de încălcarea drepturilor omului ar fi fost cu mult mai mare.

„Evenimentele din 7 aprilie au scos în evidență problemele din domeniul drepturilor omului. Atunci s-a dovedit că societatea civilă nu își poate exprima liber opinia și că oamenii le este frică să-și exprime nemulțumirile în public. Autoritățile trebuie să recunoască public, în fața societății, că în perioada din preajma alegerilor, precum și după alegeri, s-au comis încălcări grave a drepturilor omului.

Tortura ar putea fi stopată, dacă cei care recurg la astfel de tratamente ar fi avertizați și sancționați penal”, a spus E. Goloșceapov.

Raportul anual Amnesty International 2009 reflectă situația respectării drepturilor omului din 157 de state.

Irina BUREA
irinaburea@usm.md

Cât privește respectarea drepturilor omului în Republica Moldova, situația se prezintă una destul de îngrijorătoare. Prin urmare, s-a constatat că, în mare parte, cazurile ce privesc tortura și alte forme de maltratare continuă să fie raportate, iar infractorii continuă să rămână nepedepsiți.

În acest context, Raportul Amnesty International 2009 scoate în evidență două cazuri de tortură, care relevă încălcarea drepturilor omului în țara noastră: cel al fraților Livădari și cel al Vioricăi Plate.

Conform informațiilor raportate, frații Vasiliu și Petru Livădari au fost bătuți de către angajații închisorii din Cricova, din motivul că aceștia s-au plâns de tratamentul aplicat și condițiile de detenție. Din informațiile deținute, imediat după ce aceștia au adresat o plângere avocatului parlamentar, ei au fost amenințați că vor fi bătuți până la moarte. La insistența ombudsmanului, cei doi deținuți au fost transferați, însă procurorii, care au sosit la închisoarea din Cricova pentru a investiga acuzațiile înaintate, au încercat să-i

acești doi deținuți au fost internați în spitalul din incinta închisorii, unde au primit îngrijiri medicale, și că nu există dovezi care să demonstreze că persoanele în cauză au fost maltratate. Cu toate acestea, la 4 aprilie, reprezentanții Procuraturii Generale au declarat că doi colaboratori ai instituției penitenciare au fost acuzați de săvârșirea actelor de tortură, în baza art. 309/1 al Codului Penal. Investigarea cazului era în derulare și la sfârșitul anului 2008.

Cei culpabili de săvârșirea actelor de tortură și de maltratare continuă să se bucure de imunitate din cauza lacunelor și lipsei de eficiență a sistemului de investigare, precum și a lipsei voinței politice de atragerea făptașilor la răspundere, consideră experții din domeniu.

În acest context se încadrează și cazul Vioricăi Plate: atât ea, cât și avocatul ei, au fost hărțuiți de către forțele de poliție. V. Plate a fost victima torturii din partea ofițerilor de poliție în Chișinău, în luna mai 2007. Ea a acuzat ofițerii care au fost condamnați pentru acte de tor-

și nu a fost considerată necesară întreprinderea unor măsuri de protecție a V. Plate. La capitolul libertate de exprimare și libertatea întrunirilor, la fel, se înregistrează o situație îngrijorătoare.

Deși a fost implementată o nouă lege progresivă cu privire la libertatea de întrunire, practica și atitudinea adoptată nu s-au conformat acestor schimbări legislative, iar forțele de poliție și autoritățile publice locale au continuat să limiteze libertatea de exprimare. Conform rezultatelor monitorizării desfășurate de către un ONG local (Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului CREDO), prezența forțelor de poliție la demonstrații, numărul persoanelor deținute și utilizarea forței de către poliție a sporit. Ca rezultat, oamenii au fost împiedicați să participe la manifestații pașnice sau erau reținuți pentru perioade scurte de timp dacă participau la asemenea evenimente, deși majoritatea acuzațiilor înaintate de către poliție nu au fost susținute de către instanțele de judecată.

Organismele internaționale, an-

● Curtea Constituțională

Curtea Constituțională apără dreptul la asistență și protecție socială

În ședința sa din 2 iunie, Curtea Constituțională a executat controlul constituționalității unor prevederi ale Legii nr.94-XVI din 8 mai 2008, prin care s-au operat anumite modificări în Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne (nr.1544-XII din 23.06.1993). Solicitarea respectivă se conține în trei sesizări, autorii cărora sunt Curtea Supremă de Justiție, deputații în Parlament (legislatura a XVI-a) Veaceslav Untilă, respectiv, Igor Klipii și Valentina Buliga. Conexarea dosarelor s-a făcut în baza faptului că toate trei sesizări privesc aceeași problemă.

Modificările contestate în cele trei sesizări au drept obiect următoarele domenii reglementate prin legea amendată:

1) toate majorările și suplimentele la pensiile categoriilor de persoane vizate în lege, care anterior erau calculate în quantum procentu-

al din pensia minimă pentru limită de vârstă, după modificare au fost stabilite în sumă fixă, respectându-se proporțiile procentuale prevăzute până la modificare;

2) au fost micșorate sau anulate pensiile plătite în baze legale persoanelor care nu au atins limita de vârstă în serviciul militar prin contract și au fost reîncadrate sau cărora li s-a prelungit, peste limita de vârstă stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu;

3) o parte din categoriile de persoane care primeau pensie în baza variantei inițiale a legii au fost excluse din această lege și incluse în alte acte normative;

4) au fost anulate suplimentele și majorările la unele tipuri de pensii;

5) a fost concretizat modul de recalculare a pensiilor stabilite până la adoptarea modificărilor, prevăzându-se că aceasta se face începând cu 1 ianuarie 2003 și luându-se în calcul mărimea pensiei minime pentru limită de vâr-

stă stabilită de la data respectivă, în sumă de 135 lei;

6) persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne, care au fost reîncadrate și cărora li s-a prelungit peste limita legală de vârstă termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne, li s-a fixat plata, pe lângă drepturile bănești, a doar 50 procente din mărimea pensiei convenite până la reîncadrare;

7) categoriilor de persoane enumerate în punctul anterior, care nu au atins limita de vârstă de aflare în serviciu militar prin contract și au fost reîncadrate în serviciul militar sau special, plata pensiilor li s-a sistat din ziua reîncadrării.

Primele cinci domenii enumerate mai sus se referă la punctele 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11 din articolul I și articolul III al legii contestate, prevederile cărora Curtea Constituțională le-a declarat drept constituționale. Prin aceeași hotărâre, Curtea a declarat neconstituționale prevederile enunțate la pozițiile 6 și 7 ale domeniilor reglementate prin legea contestată (prevederile alineatelor 2 și 3 ale articolului 53), pre-

cum și sintagma „cu excepția cazurilor expuse la alin.(2) și alin.(3)” (conținută în alineatul 1 al articolului 53). Acest ultim verdict a fost motivat prin faptul că prevederile legale, prin care persoanelor reîncadrate li se micșorează sau li se sistează pensia convenită, vin în contradicție cu dreptul constituțional la asistență și protecție socială și cu normele internaționale, la care Republica Moldova este parte.

Judecători-raportori pentru plenum Curții Constituționale au fost Dumitru Pulbere, Alina Ianucenco și Victor Pușcaș.

Telenovela alegerii președintelui

Chiar s-au încurcat lucrurile politice rău de tot: promisiunile de conlucrare curg gârlă atât de pe eșichierul stâng, cât și de pe cel drept, dar situația stă pe loc și nimeni nu poate prevedea cum se vor încinge spiritele. Ca să vă propunem careva scenarii e arhidificil și nu știm cine și-ar asuma o atare responsabilitate. Dar să vă prezentăm faptele așa cum s-au derulat în această săptămână, fără careva opinii de pe baricadele oponentilor.

NOU! CREAREA UNEI REPUBLICI PARLAMENTARE

„Eu nu voi susține revenirea la republică prezidențială”, a declarat președintele în exercițiu, președintele parlamentului moldovean, Vladimir Voronin. „Eu am fost unul din cei care în 2000 a adoptat rezoluția Parlamentului privind modificarea Constituției și trecerea Moldovei la republică parlamentară”, a amintit șeful statului. Voronin a relatat că dispune de un pachet de propuneri în privința cum „să fie perfecționată în continuare forma de conducere parlamentară”. „Aceste documente permit aducerea reformei conducerii în țară la bun sfârșit, crearea unei adevărate republici parlamentare”, a încheiat Vladimir Voronin.

PLDM NU VA NEGOCIA CU PCRMALEGEREA PREȘEDINTELUI

Partidul Liberal Democrat din Moldova (PLDM) nu va negocia nici într-un fel cu Partidul Comuniștilor din Republica Moldova (PCRM) pentru a vota candidaturile propuse la funcția de președinte al țării. „Astfel am recunoaște legitimitatea alegerilor din 5 aprilie, iar noi dorim o conducere democratică, aleasă liber și corect. De aceea, optăm pentru alegeri parlamentare anticipate”, a spus Filat.

Liderul PLDM a precizat că a rămas surprins de propunerea de a transfera alegerea președintelui pentru ziua de 3 iunie. „Cât privește această zi, PLDM nu va participa la ciroul organizat de liderul PCRM, Vladimir Voronin, și camarazii săi. Mai multe detalii însă vă vom oferi în ajunul alegerilor”, a spus el.

Întrebat dacă nu crede că sărbătoarea sfinților Constantin și Elena, care s-a marcat la 3 iunie, va afecta cumva alegerea șefului statului, Filat a spus că ar fi fost o problemă dacă se marca sărbătoarea „Zinaidei și a lui Andrei” (cei doi candidați la funcția de președinte al statului se numesc - Zinaida Greceanii și Andrei Neguță).

„La 4 iunie expiră perioada când mai poate fi ales președintele țării, de aceea alegerile vor avea loc, doar că opoziția nu va vota un președinte propus de actuala guvernare. Dacă vor fi alegeri anticipate, atunci Parlamentul poate, dacă dorește, să formeze un Guvern și să adopte legi pentru buna funcționare a statului, până când va fi ales un nou legislativ”, a precizat el.

Vladimir Filat nu exclude că în posibilele alegeri anticipate, opoziția ar putea participa sub altă formă decât a făcut-o în alegerile din 5 aprilie.

PARTIDUL LIBERAL NU VA CEDA COMUNIȘTILOR

Amânarea de către comuniști a

ședinței Parlamentului pentru data de 3 iunie urmărește doar un scop - căutarea votului de care are nevoie PCRM pentru alegerea președintelui. Despre aceasta a declarat președintele Partidului Liberal (PL), Mihai Ghimpu. „Dacă problema într-adevăr ar consta în sărbătoarea Înălțarea Domnului, atunci comuniștii trebuiau să se gândească la asta când au fixat data alegerilor. Ei sunt în agonie și caută votul insuficient. Deputații PL au primit din partea PCRM propuneri naive, copilărești, referitoare la „salvarea țării”, a spus Ghimpu.

Potrivit liderului PL, opoziția parlamentară rămâne unită și va ajunge la alegeri parlamentare anticipate.

SERAFIM URECHEAN; „VREAU SĂ DEVIN PREȘEDINTELE MOLDOVEI ȘI VOI DEVENI”

Liderul Alianței „Moldova Noastră”, Serafim Urechean, a declarat pentru presă că „vrea să devină președintele Moldovei și, până la urmă, va deveni”.

Urechean a spus că Alianța este disponibilă să poarte negocieri cu PCRM, dacă la funcția de președinte al Moldovei va fi înaintat un candidat din opoziție.

Liderul AMN a spus că „este disponibil să fie acel candidat din partea opoziției”.

„Noi am fost singurul partid parlamentar, care în 2005 nu și-a trădat alegătorii, noi nu îi vom trăda nici de această dată”, a spus Urechean. „Pentru funcția de președinte trebuie propus un candidat din opoziție și deja peste 20 de minute, Parlamentul l-ar fi ales președinte”, a menționat Urechean. Liderul AMN consideră că, dacă PCRM nu va face propuneri serioase partidelor de opoziție, atunci, în cadrul alegerilor parlamentare anticipate, „va pierde funcții importante în stat - de președinte, președinte al Parlamentului și prim-ministru”.

VLADIMIR VORONIN ACUZĂ OPOZIȚIA

Președintele în exercițiu al Moldovei, Vladimir Voronin, acuză opoziția că nu dorește să negocieze cu conducerea Voronin a dezmințit informația potrivit căreia comuniștii exercită presiuni asupra opoziției pentru a obține votul insuficient alegerii noului președinte al țării. „Noi am făcut câteva încercări de a ne întâlni cu fracțiunile de opoziție, însă ei nu au dorit. Întotdeauna au spus „Da! Da! Da!”, iar apoi fugeau, refuzau. Se pare că influența dintr-o parte e mai puternică decât dorința de a echilibra, de a normaliza situația din Parlament și din țară”, a spus Voronin. El nu a exclus posibilitatea unor noi tentative de negocieri cu opoziția.

ALEGERILE PARLAMENTARE ANTICIPATE POT FI EVITATE

Alegerile parlamentare anticipate mai pot fi evitate, consideră directorul Asociației pentru politică externă, Andrei Popov. „Alegerile anticipate - aceasta nu este o bună perspectivă pentru Moldova. Ele pot fi evitate”. În opinia sa, cu toate riscurile desfășurării alegerilor anticipate, trebuie găsit un compromis. „Cel care este mai puternic acela

trebuie să facă primul pas în întâmpinarea oponentilor. Acest lucru nu înseamnă că, în rezultat, puterea sa se va micșora și va deveni mai slab”, a menționat expertul.

Popov consideră că, dacă, de exemplu, PCRM de la guvernare ar renunța real la pârghiile de conducere, atunci opoziția nu va avea argumente pentru a nu merge la compromis. „Opoziția are electoratul său, care, într-adevăr, nu dorește o

monogovernare în țară. Este absolut evident că aceste părți a alegătorilor, precum și liderilor de opoziție, nu îi convine că în țară va conduce în continuare aceeași persoană care a trecut dintr-o clădire în alta”, a spus el.

Expertul presupune că compromisul trebuie găsit doar în baza pașilor „puternici” din partea conducerii în întâmpinarea opoziției. „Deocamdată nu știm despre asemenea pași, fapt care, se pare, arată că PCRM nu este pregătit real să împartă conducerea în numele societății și țării”, a spus Popov. El a atras atenția la existența în PCRM a „factorilor de reținere”, unul dintre care reprezintă „responsabilitatea lor pentru situația din țară”.

Șeful Asociației pentru politică externă spune că a fost pierdut mult timp pentru căutarea compromisului. „Spre regret, oamenii și societatea sunt divizați radical. De aceasta se face vinovată, în multe privințe, presa conducerii”, a menționat el. Potrivit lui Popov, în timpul rămas, este nevoie de argumente dure, care să aducă conducerea și opoziția la un compromis în numele viitorului Moldovei.

O NOUĂ PROPUNERE OPOZIȚIEI

Partidul Comuniștilor (PCRM) a făcut opoziției o nouă propunere privind inițierea negocierilor pentru alegerile președintelui Moldovei. Despre aceasta a relatat primul vicepreședinte al Parlamentului, Vladimir Țurcan. Țurcan a spus că PCRM a decis să nu poarte negocieri doar cu liderii celor trei partide de opoziție, așa cum a fost până la 28 mai, ci cu toți cei 41 de deputați din opoziție. „Noi am propus partidelor ca un grup din trei deputați comuniști, numiți de PCRM, să vorbească cu deputații din fiecare fracțiune parlamentară. Considerăm că nu toți deputații sunt informați corect despre situația creată și dorim ca fiecare deputat să primească această informație din prima sursă”, a spus Țurcan. Primul vicepreședinte al Parlamen-

tului a relatat că până la momentul de față, PCRM a primit răspuns la noua sa propunere doar din partea Partidului Liberal Democrat. „Cei din acest partid consideră că nu este nevoie de un asemenea dialog. Nouă ne este clară poziția lor. De la celelalte partide nu am primit răspuns, însă propunerea noastră rămâne în vigoare până la 3 iunie. Sperăm că va avea rezultate”, a încheiat Țurcan.

și cu dovezi. Potrivit lui, PCRM pledează pentru negocieri deschise cu opoziția și încearcă să convingă fiecare deputat, însă, doar prin metode legale.

Vladimir Țurcan a mai menționat că PCRM este gata să discute pe marginea tuturor condițiilor înaintate de opoziție, cu excepția problemei eliberării din detenție a unor participanți la acțiunile din 7 aprilie. Potrivit lui, aceasta este deja competența justiției, dar nu a partidelor politice. El a evitat să dea un răspuns clar la întrebarea dacă se va reuși alegerea noului președinte al țării la data de 3 iunie.

CONGRESUL SOCIETĂȚII CIVILE PROPUNE

Congresul Societății Civile îndeamnă Partidul Comuniștilor de la guvernare să cedeze opoziției funcția de președinte.

Marți, membrul Congresului, creat la începutul anului de câteva organizații neguvernamentale, Fiodor Ghelici, a spus că Moldova nu are nevoie de alegeri anticipate. „Țara și așa se confruntă cu două crize - economică și politică. Noi trebuie să depășim criza politică pentru a lupta eficient cu criza economică”, consideră Ghelici.

Acesta a atras atenția la faptul că societatea moldovenească „este divizată”. „Dacă vorbești în limba română, înseamnă că ești român. Dacă în rusă - ești comunist, iar dacă ești pensionar - ești comunist înrăit. Politicienii noștri trebuie să unească societatea pentru ca evenimentele din 7 aprilie să nu se mai repete”, a spus el.

Ghelici a îndemnat PCRM să nu uite de oamenii care au votat partidele de opoziție. „Funcția de președinte i-ar putea liniști pe toți. Nu știu cine poate fi înaintat din partea opoziției la această funcție, însă sunt sigur că se vor găsi candidați competenți. Funcția de președinte va ajuta opoziția să controleze acțiunile partidului de guvernământ”, consideră Ghelici.

VREMELNIC FĂRĂ PREȘEDINTELE ȚĂRII

Nici de această dată partidul de guvernământ nu a găsit aliați pentru a vota președintele țării. Comisia pentru alegerea președintelui statului a anunțat același scor categoric de 60:0, în favoarea premierului în exercițiu Zinaida Greceanii. Contracandidatul său, Andrei Neguță, s-a ales cu rezultatul care era cunoscut de toată lumea.

SFÂRȘIT FERICIT

Iată că maratonul care se părea la început că va fi foarte ușor de depășit s-a dovedit a fi crucial pentru partidele politice din țară. Promisiuni, asigurări au fost împrăștiate cu nemiluita în stânga și în dreapta, dar baricadele-beton au rămas necucerite și acum suntem invitați iarăși în fața urnelor de votare. Suntem siguri că timpul le va aranja pe toate în ordinea cuvenită. Se vede că așa a vrut Dumnezeu, și nouă nu ne rămâne decât să ne supunem dorinței lui.

G. IZVOREANU

• La solicitarea cititorilor

Competența și activitatea Comitetului pentru Plângeri

Comitetul pentru Plângeri se instituie în scopul examinării plângerilor depuse de către deținuții din instituțiile penitenciare în conformitate cu prevederile Codului de executare al Republicii Moldova. Pentru realizarea sarcinilor sale, Comitetul îndeplinește următoarele funcții principale:

a) examinează cu imparțialitate plângerile;

b) examinează dosarele personale ale deținuților, ordinele sau dispozițiile con-

nenți, care activează pe baze obștești, numiți prin hotărâre de Guvern, pe un termen de patru ani. Membrii Comitetului pot fi cetățeni ai Republicii Moldova, au capacitate deplină de exercițiu, nu au fost condamnați anterior și se bucură de respect în societate. Membrii Comitetului sunt independenți în exercițiul funcțiilor și nu au dreptul să transmită împrutunicirile lor altor persoane. Din componența Comitetului fac parte, de regulă:

a) obligațiilor, președintele desemnează un membru al Comitetului, care va asigura interimatul.

Comitetul se convoacă în ședințe ordinare cel puțin o dată în lună. În caz de necesitate, Comitetul se convoacă și în ședințe extraordinare. Ședințele Comitetului pot fi publice sau închise. Ședințele închise au loc doar în cazul necesității prevenirii divulgării unor informații care se referă la aspecte intime ale vieții, care lezează onoarea,

5 zile de la data parvenirii plângerii. Comitetul deliberază într-un termen cât mai scurt, însă, în toate cazurile, nu mai mult de 30 zile de la data recepționării plângerii. În circumstanțe excepționale, Comitetul poate prelungi acest termen cu până la 30 de zile. Administrația penitenciarului și petiționarul urmează a fi informați despre prelungirea termenului de examinare a plângerii. Examinarea plângerilor are loc, de regulă, în lipsa petiționarului. La ședință poate participa reprezentantul acestuia. La ședința Comitetului pot fi invitați să participe reprezentantul administrației penitenciarului unde deținutul care a înaintat plângerea își ispășește pedeapsa și procurorul care exercită controlul respectării legislației de către administrația instituțiilor penitenciare și organele care asigură executarea hotărârilor cu caracter penal. În urma examinării plângerii, Comitetul adoptă decizii. Decizia de examinare a plângerii trebuie să fie motivată. Ea trebuie să cuprindă conținutul succint al plângerii, raportul de audiere a persoanelor, conținutul expunerii părților, a faptelor constatate în urma verificărilor, temeiul deciziei adoptate. Decizia trebuie să conțină dispoziții privind căile, procedura și termenul de contestare. Executarea deciziilor contestate se suspendă, cu excepția deciziilor în privința deținuților care dezorganizază activitatea penitenciarului, îi terorizează pe condamnații porniți pe calea corectării, au săvârșit atacuri asupra administrației, au organizat în aceste scopuri grupări criminale sau au participat activ la asemenea grupări. Copia deciziei urmează a fi imediat expediată petiționarului și administrației penitenciarului. În dispoziitivul deciziei, Comitetul expune recomandări către organul competent în vederea înlăturării neajunsurilor depistate. Deciziile Comitetului se adoptă prin votul majorității membrilor Comitetului, fiind semnate de către președintele Comitetului. Membrii Comitetului pot expune opinia separată, care va fi consemnată în anexă la decizia adoptată. Deciziile Comitetului pot fi atacate în instanța de judecată în modul stabilit.

testate, alte documente, cu excepția celor care au fost emise în vederea asigurării securității deținuților, colaboratorilor sau instituției, precum și celor care constituie secret de stat;

c) audiază petiționarii;

d) audiază și cere explicații scrise sau verbale administrației instituției penitenciarului;

e) vizitează instituția penitenciară pentru a examina veridicitatea faptelor expuse în plângerile deținuților;

f) solicită orice informație necesară soluționării cazului de la autoritățile publice, precum și de la orice persoană fizică sau juridică, indiferent de modul de constituire și forma de proprietate;

g) atrage specialiști-practicieni pentru consultații în vederea asigurării soluționării obiective a plângerilor;

h) adoptă decizii privind examinarea sesizărilor;

i) sesizează organele competente despre încălcările constatate.

Comitetul este compus din cinci membri perma-

a) un judecător, un procuror demisionat, sau o altă persoană care are o vastă experiență în domeniul juridic, propus de Ministerul Justiției;

b) un medic practician, propus de către Ministerul Sănătății;

c) un colaborator al sistemului de asistență socială, propus de către Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului;

d) un reprezentant al autorității de tutelă sau curatelă, propus de către Ministerul Educației, Tineretului și Sportului;

e) un reprezentant al organizațiilor neguvernamentale, legal constituite, care activează în domeniul drepturilor omului.

Activitatea Comitetului este dirijată de către președintele Comitetului, care este ales la prima ședință a Comitetului, cu votul a 2/3 din numărul membrilor desemnați. Președintele este ales pe perioada exercitării mandatului. În cazul lipsei temporare sau imposibilității de exercitare

demnității ori în cadrul altor circumstanțe care ar putea prejudicia interesele părților, ordinea publică sau moralitatea, precum și a altor informații a căror divulgare este interzisă prin lege. La ședințele Comitetului, în cadrul cărora se examinează plângerile înaintate de către minorii aflați în stare de arest preventiv sau ale celor condamnați la pedepse privative de libertate, prezența membrului Comitetului, care prezintă autoritatea de tutelă sau curatelă, este obligatorie. Ședințele Comitetului sunt deliberative în cazul în care la ele participă cel puțin 2/3 din membri, în cazul neîntrunirii cvorumului necesar, ședința urmează a fi amânată.

Temei pentru sesizarea Comitetului constituie plângerea deținuților, a reprezentantului acestuia. La sesizarea Comitetului, se întocmește dosarul, se stabilește data ședinței la care va fi examinată plângerea, iar copia plângerii depuse se expediază administrației penitenciarului în termen de

♦ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul
Vitalie MODRÂNGĂ

www.vitaliemodringa@usm.md

Vreau să știu unde se înregistrează și cine ține evidența accidentelor de muncă.

**Mariana Duca,
rn. Orhei**

Accidentele de muncă se înregistrează și se țin în evidență de către unități, ale căror salariați sunt sau au fost accidentați, iar cele produse la angajator (persoană fizică) se înregistrează și se țin în evidență de către autoritatea administrației publice locale (primărie), pe teritoriul căreia este înregistrat contractul individual de muncă. Accidentele suferite de elevi și studenți în timpul prestării muncii sau în cadrul practicii profesionale la unități se înregistrează de unitate. Accidentele de muncă se înregistrează și se țin în evidență

separat de accidentele în afara muncii. Dosarele de cercetare a accidentelor se țin în evidență și se păstrează la unitate (primărie) timp de 50 de ani, iar la organele interesate - în funcție de necesitate. În cazul lichidării unității (primăriei) sau neasigurării integrității documentelor, dosarele de cercetare a accidentelor se vor transmite spre păstrare arhivei de stat. Unitățile (primăriile) raportează anual organelor de statistică, în modul stabilit, despre situația statistică a accidentelor de muncă înregistrate în perioada de referință.

Care sunt obiectele ce pot fi expropriate de către stat. Vreau să știu dacă este deosebire dintre cele care pot fi expropriate la nivel național față de cel local.

**Petru Crudu,
rn. Hîncești**

Obiect al exproprierii de interes național pot fi:

a) bunurile imobiliare, la care se raportează: terenurile, subsolul, bazinele de apă, pădurile, clădirile, construcțiile și alte obiecte legate de pământ, a căror permutare este imposibilă sau le aduce prejudicii iremediabile, astfel încât nu mai pot fi folosite la destinație;

b) dreptul de folosință asupra bunurilor imobiliare pe un termen de până la 5 ani, dacă părțile nu convin asupra unui alt termen;

c) drepturile patrimoniale și personale, nepatrimoniale, legate nemijlocit de invențiile care pot contribui considerabil la asigurarea intereselor de apărare și de securitate ale țării;

d) valorile cultural-artistice și istorice de o importanță excepțională pentru sentimentele naționale ale poporului, precum și cele care atestă statalitatea țării;

e) dreptul de proprietate asupra reprezentanților florei și faunei, pentru care spațiul natural al Republicii Moldova este propriu dezvoltării și reproducerii și care se află pe cale de dispariție în lume, în cazul existenței pericolului real de dispariție și de neproducere a speciei.

Obiect al exproprierii de interes local pot fi bunurile imobiliare și drepturile patrimoniale asupra lor, menționate la litera a și b. În caz de stare de urgență, de asediu și de război, exproprierii pot fi supuse bunuri mobile stabilite prin lege organică.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cât mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs., trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici, 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL
Numele, prenumele:
Adresa:
(iunie 2009, nr. 20(279))

Judecătoria raionului Comrat a fost reparată grație programului „Provocările Mileniului”

Judecătoria raionului Comrat își va relua activitatea în oficiul său după ce clădirea a fost reparată capital.

Coordonatorul de proiecte speciale USAID în Moldova, Polina Giorgescu, a spus că judecătoria din Comrat este una din instituțiile judecătorești care participă în programul SUA „Provocările Mileniului”. Anterior, cu ajutorul ei, au fost reparate judecătoriile din Ungheni și din Rezina.

Pentru reparația și dotarea cu echipament a clădirii, în

cadru proiectului au fost alocate \$389 mii. Lucrările de reparație s-au desfășurat pe parcursul a trei luni.

„La moment, judecătoria este dotată cu posibilități audio și video pentru înregistrarea proceselor de judecată. În clădire a fost instalat un nou sistem de încălzire, amenajarea interioară corespunde standardelor europene, precum și a fost instalată semnalizarea de pază”, a relatat Giorgescu.

Aniversări

Gheorghe AMIHALACHEOAIIE,
președintele Baroului Avocaților din
Republica Moldova - 60 de ani

Mult stimat domnule Gheorghe Amihalacheoaiie,
Acum când marcați această frumoasă vârstă, venim și noi cu deosebite sentimente să vă adresăm cele mai sincere urări de sănătate, energie în muncă, prosperitate și consecvență

în depășirea tuturor problemelor inerente.

Ajuns aici, să aveți tot mai mult șansa de a putea îmbina spusele cu faptele, iar puterea exemplului propriu să fie demnă de urmat pentru tânăra generație.

Cu frumoasa ocazie a zilei de naștere, Vă dorim multă sănătate, realizări dintre cele mai notorii și să nu vă depărtați nici de acum înainte de acel ideal intangibil al profesiei, care a devenit expresia sufletului Dumneavoastră.

La mulți ani!

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere **Florentina Dragan**, judecător Bălți; **Elena Roibu**, judecător Criuleni; **Domnica Manole**, judecător CA Chișinău; **Oxana Robu**, judecător Ciocana; **Nina Matveeva**, judecător CA Bălți; **Constantin Damaschin**, judecător Botanica; **Sergiu Garabagiu**, procuror, șef al Direcției exercitare a urmăririi penale a Procuraturii Generale; **Ion Chistruga**, procuror al rn. Dondușeni.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile.

Vă dorim să aveți parte doar de împliniri și realizări care să vă întregască fericirea.

La mulți ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de Administrație
al Uniunii Juriștilor,

Echipa Dreptul și Revista Națională de Drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă suntem recunoscători că sunteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămâne alături de Dvs.

A murit vocea lui Mickey Mouse

Wayne Allwine, actorul American, care i-a dat glas lui Mickey Mouse timp de 32 de ani, a încetat din viață la vârsta de 62 de ani.

Wayne Allwine a lucrat la The Walt Disney Company încă din 1966, la început ca poștaş, iar din 1977 a devenit vocea celebrului personaj de desene animate, Mickey Mouse. Allwine a murit din cauza complicațiilor survenite în urma diabetului, având-o alături pe soția sa Russi Taylor, o altă actriță, care a fost vocea lui Minnie Mouse.

Vocea lui Allwine a fost împrumutată lui Mickey Mouse în filme animate ca „Mickey's Christmas Carol” (1983), „Who Framed Roger Rabbit” (1988) și „The Prince and the Pauper” (1990), dar și în parcurile tematice Disney, la radio, televiziune și în spectacole live.

Wayne Allwine a câștigat un premiu Emmy în 1986, fiind extrem de apreciat și de șefii de la Walt Disney Company, care au spus despre el că i-a dat lui Mickey Mouse „vocea, dar și sufletul său”.

Allwine a fost cea de-a treia voce a personajului de desene animate, după ce însuși Walt Disney a făcut acest lucru, chiar de la debutul lui Mickey, în 1928.

Ponturi pentru îmbunătățirea memoriei

Exercițiul îmbunătățește memoria. Cu cât o folosim mai mult, cu atât ea se va consolida mai bine. Imaginația, asocierea și plasarea în timp și spațiu sunt doar câteva elemente care ajută la dezvoltarea memoriei.

Tehnica exercițiilor de memorie are la bază încrederea în reușita lor. Astfel, după câteva exerciții simple, veți ști în detalii totul despre lucrurile, numerele de telefon sau numele de care v-ați amintit întotdeauna cu greutate, informează Daily Mail.

Imaginația

Micile detalii ale lucrurilor pe care le memorăm, ambianța, atmosfera, starea vremii sunt doar câteva dintre lucrurile care ne ajută să rememorăm situația de care dorim să ne amintim.

Un exercițiu de memorie în sine este reținerea tuturor detaliilor, oamenilor, acțiunilor și lucrurilor dintr-o situație dată. Astfel, reamintirea unuia dintre ele va fi posibilă prin retrăirea acelor stări, detalii și fapte cu care ne-am confruntat în momentul exercițiului.

Imaginile inedite, gesturile atipice, mirosurile deosebite sunt detalii care ajută la identificarea unei stări, iar prin imaginație ele pot fi retrăite.

Ultima supraviețuitoare de pe Titanic a murit

Ultima supraviețuitoare de pe Titanic, Millvina Dean, a murit duminică la vârsta de 97 de ani, într-un cămin de bătrâni din Southampton.

Millvina Dean avea doar nouă săptămâni când s-a îmbarcat pe Titanic alături de părinții săi, care emigrau în Kansas.

Femeia a povestit ulterior că tatăl său a simțit că ceva s-a întâmplat cu vaporul și i-a spus soției sale să meargă pe punte. Mama Millvinei Dean a fost printre primii pasageri care au apucat să se urce în bărcile de salvare, însă tatăl său nu a reușit să se salveze.

Plasarea în timp și spațiu

Succesul exercițiilor de memorie este asigurat de plasarea în timp și spațiu a lucrului de care dorim să ne amintim. Dacă am uitat unde am așezat cheile de la casă, ne gândim care este locul pe care l-am stabilit pentru ele.

Mai mult, rememorăm în detaliu toate acțiunile făcute din momentul în care am ajuns acasă, de la așezarea hainei în cuier și până la așezarea la masă.

Potrivit medicilor americani, succesul exercițiilor de memorie este asigurat de regularitatea lor. Astfel, o memorie care nu este exersată nu va putea funcționa la un nivel satisfăcător.

Tocmai de aceea, elementele ajutoare sunt cele mai importante pentru exersarea memoriei și ele trebuie folosite în orice situație.

Asocierea

Asocierea, în acest caz, este o legătură mentală între două lucruri diferite, care ajută la identificarea unuia dintre ele. Nu trebuie decât să acordăm atenție acestor detalii care pot face diferența între o memorie bună și una mai puțin exersată.

Un exemplu pentru folosirea asocierilor este simpla întâlnire pe stradă cu un poștaş. În acel moment, îți poți reaminti că trebuie să pui la poștă un colet mamei tale, careia ai uitat să-i înapoiezi cardul atunci când ai fost acasă data trecută.

De aici pot fi rememorate pas cu pas toate întâmplările care s-au petrecut în urmă cu câțiva timp, printr-o simplă asociere a unei imagini cu implicațiile lucrurilor de care trebuie să ne amintim.

♦ Stejarul și frasinul fac parte dintr-o veche tradiție de precizie a vremii. Dacă stejarul înfrunzește înainte de frasin, va fi un an bogat; în cazul în care primul apare frunzișul frasinului, vara va fi rece și toamna nu va fi rodnică.

Conform folclorului rural, verile britanice fiind de obicei umede, frasinul este primul care înfunzește.

♦ Cea mai mare floare o are Rafalezia Arnoldi, care crește în pădurile tropicale din sud-estul Asiei, pe insulele Filipine. Floarea ei are 3m circumferință și cântărește 10 kg. Un boboc de floare e de 2-3 ori mai mare decât o căpățână de varză.

♦ Cel mai străvechi arbore din lume e considerat un baobab, care crește în Africa răsăriteană. Are 5000 de ani.

♦ Un pom fructifer rar, având originea în California, a fost cultivat în sera grădinii botanice londoneze. Prin altoire s-au obținut simultan lămâi, mandarină și 2 specii de portocale.

Un băiețel din Columbia a mers pe jos o sută de kilometri

Un băiețel din Columbia a mers pe jos o sută de kilometri, cerând eliberarea tatălui său, care este ținut captiv de 11 ani și jumătate de rebelii Forțelor Armate Revoluționare.

Johan Steven Martinez este fiul unui ofițer de poliție, răpit de gherilele FARC la scurt timp după nașterea sa. Acum, după

11 ani, fiul său încearcă să sensibilizeze opinia publică și autoritățile, în speranța că tatăl său ar putea fi eliberat.

La sosirea în orașul columbian Pasto, după un maraton de 100 de kilometri, băiatul a fost întâmpinat de localnici, elevi și de autoritățile locale. 300 de oameni i s-au alăturat pe drum și l-au însoțit.

Forțele Armate Revoluționare din Columbia este cea mai importantă grupare de gherilă din America de Sud și operează în jungla din sud-estul țării.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova,
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:

Gheorghe AVORNIC

Redactor-șef adjunct:

Grigore CAPCELEA

Reporteri:

Irina BUREA,
Stelina CIOBANU,
Laura DUMBRAVĂ

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ

Redactor-stilizator: Sanda RADU

Machetator: Maria BONDARI

Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.

BC Banca Socială.

BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacției. Redacția nu corespundează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie. Tiparul executat la tipografia „Prag-3”.

Indice - 21596

Tiraj 4600

Com. 1088